

„Annyi a tennivaló, hogy marad munka bőven mindenkinek”

Kóczán Péter kiszámíthatóbb büdzsét, biztonságosabb működést szeretne Sopronban

A tavalyi esztendő végén egy újabb együttes kérte felvételét a regionális zenekarok sorába: a Soproni Liszt Ferenc Szimfonikus Zenekar. A társulat a legrégebbiek közé tartozik, hiszen 1829-ben alapították, s az eltelt évek során a legrangosabb művészek is muzsikáltak az együttesrel. Kóczán Péter, a zenekar művészeti vezetője, aki az utóbbi években irányítja az együttesnél folyó munkát, elmondta, hogy nem céljuk a hivatásos szimfonikus zenekarrá válás. Arra törekszenek, hogy minél több izgalmas projekttel vegyenek részt Sopron életében, hogy az itt élő zenészek muzsikálhassanak egy nagyzenekarban, s hogy minél több fiatalt nyerjenek meg a klasszikus zenének. Már több mint százéves hagyománya van annak, hogy egy évben egyszer felhangzik a társulat előadásában egy Haydn-oratórium, akárcsak annak, hogy a zeneiskolai növendékekkel közösen adnak koncertet.

■ A Pro Kultúra Sopron Nonprofit Kft.-nek, amely az együttest működteti, Ön az igazgatóhelyettese 2013 óta. Hogyan kezdődött a soproni zenekarral a kapcsolata?

– Már gyerekként ott ültem a próbáikon, a hangversenyeiken, hiszen mérnök édesapám és orvos édesanyám is játszott az együttes vonósai között. Később zeneiskolai növendékként – amikor a tanárom úgy döntött, hogy szerepelhetek a zenekarban – örömmel muzsikáltam én magam is. Sőt, növendékhangversenyeken, szólistaként engem is kísért a társulat. A városban érettségiztem, aztán következett a Bartók konzervatórium, majd a budapesti Zeneműv-

szeti Főiskola és a bécsi Zeneakadémia. Ezt követően többször is játszottam brácsás-ként az együttesben. Megesett, hogy az egész család egyszerre játszott a zenekarban, hiszen a nővérem is hegedül. Egyébként ma is több família vesz részt az együttes munkájában. Ugyanis ha akad családtag, aki érdeklődik a zene iránt, azt igyekszünk bevonni a társulatba. Korábban is nagyon fontos volt az önkéntesség, hiszen nagyon szegényes büdzsével rendelkezett a zenekar... Ma kicsit jobb a helyzet, de azért az önkéntes segítségre így is nagy szükség van. Visszatérve az én pályámra, a diplomázást követően hivatásos együttesekhez kerültem, a győri filharmonikusoknál játszottam öt éven keresztül, később pedig a Rádiózenekarban. Külföldön is dolgoztam, de ezalatt sem szakadt meg a kapcsolatom a soproniakkal, s ha koncertre hívtak, amikor csak tudtam, jöttem.

■ És miként lett a brácsásból karmester, s igazgatóhelyettes?

– Már az iskolai rendezvényeken kaptam dirigensi feladatokat, aztán a brácsászás mellett egyre jobban bekapcsolódtam a Pro Kultúra munkájába. A koncertek szervezésében egyébként már korábban is részt vettem. Aztán amikor négy évvel ezelőtt lemondott a vezetőség, és az addigi alapítványi forma fenntarthatatlanná vált, felmerült, hogy az együttest a nonprofit kft-n belül kellene működtetni. Ekkor kértek fel, hogy vállaljam el az igazgató-helyettesi posztot, valamint a zenekar irányítását.

■ Könnyen mondott igent erre a felkérésre?

– Azért gondolkodnom kellett rajta néhány napot, mert éppen ezt megelőzően költöztünk haza Malajziából, és sikerrel szerepeltem a Rádiózenekar próbajátékán. Állást ajánlottak a budapesti együttesnél, s ugyanezen a héten kaptam a soproni felkérést is... Végül arra jutottam, másik brácsást könnyű találni, olyan embert azonban nem, aki ilyen régen ismeri a soproni zenekart, és hajlandó megküzdeni mindazon nehézségekkel, amit ennek a társulatnak a fenntartása, működtetése jelent. Ráadásul a családom is ebben a városban él, így ezt a feladatot vállaltam. Ha nem is tudok részt venni a fővárosi koncertéletben, szerencsére Bécs közelsége számos lehetőséget kínál e téren.

■ Nem könnyű feladat egy ilyen társulat életben tartása...

– Mi azért kicsit más szerepet töltünk be, mint a regionális együttesek nagy része, amelyek kifejezetten hiánypótló feladatokat látnak el térségükben. A mi környünkön ugyanis két remek nemzeti zenekar is működik: a győri és a szombathelyi. Az osztrák főváros sincs messze elképesztő kulturális kínálatával. A városunknak, az itt élőknek azonban fontos, hogy Sopronnak legyen egy saját zenekara. Nekünk azt kell kitalálnunk, melyek azok az izgalmas projektek, amelyekkel jelen tudunk lenni a település életében.

■ Kiből tevődik össze az együttes?

– Akadnak olyan szabadúszó muzsikusok, akik Bécsben, Ausztriában dolgoznak. Mellettük megtaláljuk a társulatban a soproni zenetanárok körét, számukra szintén nagyon fontos, hogy a tanítás mellett továbbra is aktívan zenélhessenek. Akadnak – ahogy a kezdetekben is – olyan megfelelő hangszeres tudással rendelkező, zeneszerető polgárok (mérnökök, orvosok, tanárok, tisztviselők), akik szintén örömmel játszanak a szimfonikus zenekarban. Színesedik a repertoár, hiszen a klasszikus, romantikus alpművek mellett gyakran adunk elő huszadik századi zenétet, idén például Szokolay- és Takács Jenő-kompozíciókat, de sokat dolgoztunk Copland-, Barber- és John Rutter-műveken is. Van, hogy ez némi aggodalommal tölti el az amatőr tagokat, de azért élvezik is, mi pedig kifejezetten keressük a kihívásokat.

■ *Akkor nincsenek is státuszok...*

– De, kettő: a koncertmesteré és az enyém. A többi tag hangversenyenként kap pénzt.

Rendszeresen tartunk próbát a vonóskarnak a megfelelő színvonal eléréseért, s általában egy-egy nagyobb műsorra dupla próbás hétvégéken készülünk. Egy szezonban húsznál több koncertet adunk, de azért ennek a fele kis partisi fellépés: iskolákban, templomokban, szociális otthonokban és a környékbeli kisebb településeken is muzsikálunk. A nagyobb hangversenyek általában ünnepnapokhoz kötődnek, újévi koncerten játszik az együttes, október 23-a tiszteletére is mindig érkezik felkérés, és nyáron a Fertőrákosi Barlangszínházban is fellépünk. A közönségnek fontos, hogy látványos, nagyszabású szimfonikus élményeket is kapjon. Ezekből a rendezvényekből áll össze az évadunk.

■ *Mekkora a törzsközönségük, s mennyi ideje rendeznek bérleti sorozatot?*

– Amikor a Pro Kultúra átvette az együttest, már létezett a nagy Filharmónia hangversenybérlet mellett egy népszerű négy koncertes sorozata: a koraesti hangverseny-

bérlet. Amikor elkezdtem szervezni ezt a sorozatot, akkor kamarazenekarokkal, vendég együttesekkel indítottam el, s így élt meg tíz esztendő. Mára ez a Soproni Liszt Ferenc Szimfonikus Zenekar saját bérlete lett, és nagy öröm számunkra, hogy a 350 férőhelyes terem legtöbbször teljesen megtelik. A Pro Kultúra üzemelteti a Liszt Központot, így a koncerttermet ingyen használhatja a zenekar. A próbák egy részének pedig a zeneiskola ad helyet.

■ *Zenei ismeretterjesztést is tartanak az iskolásoknak.*

– Kisebb együtteseinkkel elmegyünk az intézményekbe, tantermekben vagy akár tornatermekben tartunk a gyerekek számára bemutatót. Persze arra is törekszünk, hogy ezeket a fiatalokat behozzuk aztán a Liszt Központba. Miután megszűntek a városban a Filharmónia ifjúsági sorozatai – kevés iskola jelentkezett rájuk – az első komolyabb feladatom az volt, hogy ezeket a gyerekeknek szóló programokat szervezzem meg

újra. Miután a bérlet sikeres lett, akkor jött az ötlet: ha ilyen „ügyes” vagyok, akkor oldjam meg a zenekar problémáját is...

■ *Miért lettek a hangversenyek ‘koraestiek’?*
– A hagyományos koncertek két féldőből állnak, és legkorábban hétkor kezdődnek. Ezek az estek viszont szünet nélkül mennek, egy és negyedóra hosszúságúak, és mindig hat órai kezdésre várjuk az érdeklődőket. Ráadásul nemcsak népszerű művek hangzanak fel, hanem mindehhez tartozik színes magyarázat, esetleg egy-egy kedvcsináló történet is. Úgy van felépítve a program, hogy azok is kedvet kapjanak a klasszikus zenéhez, akik először találkoznak a műfajjal.

■ *Még a helyi balett együttessel is együttműködnek, hiszen decemberben közösen vitték színre A diótörőt. A zenekarnak különleges feladatot jelenthetett az élő táncelőadást kísérsni...*

– Így igaz, nem könnyű, de nagyon izgalmas kihívás volt ez a néhány fellépés. Próbálkozunk ilyen produkciókkal is, hiszen a városban sokféle előadás iránt van érdeklődés, s ezekre az estekre is jól fogytak a jegyek. Dárdai Árpád készítette el az átíratot, ugyanis csak harminc muzsikust ért el az árokban. A végeredmény azonban nagy sikert aratott.

■ *Hogyan látja a jövőt? Ha nem az a cél, hogy hivatásossá váljanak, akkor mi a következő öt éves cél?*

– Örülünk annak a tízmillió forint nagyságú támogatásnak, amit a várostól kapunk, de mindig él bennünk a félelem, hogy mi lesz a következő költségvetésnél... Mikor kezdik el ezt az összeget kurtítani? Persze, próbálunk pályázni is, egyelőre azonban mérsékelt sikerrel. A kiszámítható működés lenne jó. Ígéreteket mindig kapunk, de igazán csak akkor tudunk tervezgetni, amikor látjuk az éves költségvetési támogatást, s nehézséget jelent, hogy ez általában

csak márciusra derül ki. Jó lenne nem mindig erre a számra várni, és csak utána neki-látni összeállítani a szezont... Biztonságos, kiszámítható működéssel a tagokat is könnyebb lenne az együtteshez kötni. Nem státuszokban gondolkodunk, s azt sem gondolom, hogy 25–30 koncertnél több fellépésre lenne közönség, szeretnénk azonban újabb és újabb csoportokat elérni. A mi feladatunk az új korosztály megnyerése a zenének. Jó volna, ha olyan városrészekbe, olyan településekre is eljutnánk, ahová korábban nem, ha azok is hallanának igényes zenét, akik maguktól nem jönnek el koncertekre...

■ *Ha már bekerülnek a regionális együttesek közé, akkor nem csupán a városi támogatásra számíthatnak...*

– Ez is segítene azon, hogy tervezhetőbb legyen a szezonzónánk. Kiszámíthatóan, biztonságosan, és persze minél színvonalasabban szeretnénk muzsikálni. Az a célunk, hogy hosszútávon is megteremtjük a megfelelő gazdasági hátteret. S meg akarjuk őrizni az olyan szép hagyományokat, mint például a Haydn-koncertek vagy a növendékhangversenyek. Ez utóbbit nagyra értékelik a zenetanárok is, már jóval előtte kiválogatják a legtehetségesebb növendékeket, s tényleg ez a csúcspontja a zeneiskolai éveknek. Már 1898 óta minden évben felhangzik Sopronban Haydn oratóriuma, A Megváltó hét szava a keresztfán. Fontos az itt élőknek és a zenészeknek is... Emellett Requiem, karácsonyi hangverseny is akad a kínálatban, ezek a fix pontjai egy-egy szezonzónának.

■ *Milyen fellépőik, különleges műsor-összeállításai akadnak még?*

– Nem szeretnénk leragadni az egyszerűbb daraboknál, ezért szívesen vállalkozunk renthagyóbb művekre, sőt akár kortárs kompozíciókra is. Nagy támogatónk, rendszeresen zenél velünk Kamp Salamon, legutóbb pedig Antal Mátyás vezényelte a

zenekart. Sokszor lép fel a társulatunkkal Johannes Wildner, aki a bécsi zeneakadémia karmesterképzőjén tanít. Vendégművészeink között említhetjük Perényi Miklóst, Jandó Jenőt, s gyakorta muzsikál az együttessel a Bécsi Filharmonikusok szóloccsellistája, Somodari Péter is. Ők szakmai tekintélyükkel, szeretetükkel, hozzáértésükkel, türelmükkel nagyon sokat segítettek rajtunk. Az öt évvel ezelőtti váltságos helyzet után ismét elkezdtünk lépkedni, dolgozni, és megindult a fejlődés. Természetesen az is nagyon sokat segít – mind a koncertszervezés, mind a reklámterén –, hogy a Pro Kultúra a zenekar fenntartó intézményévé vált.

■ *Milyen a viszonyuk a többi regionális együttessel?*

– Eddig még nem nagyon voltunk kapcsolatban, éppen azért örülök, hogy végre egy olyan körbe kerülhetünk, ahol hasonlóak a problémák, a nehézségek, és talán segítségükkel mi is megtaláljuk a megfelelő megoldásokat. Bízom benne, hogy zenekarunk is a szakmai közösség hasznos tagjává válik, eddig ugyanis kissé a vérkeringésen kívül voltunk, nem nagyon tudtak rólunk. Kicsit mindig elcsodálkoztak, ha hallottak a Soproni Liszt Ferenc Szimfonikus Zenekarról... Viszont a két szomszédos zenekar: a szombathelyiek és a győriek rendszeresen muzsikálnak Sopronban. Mi mindenképpen hálásak vagyunk nekik a térségbeli együttműködésért, mert látják: annyi a tennivaló, hogy marad munka bőven mindenkinek, és számukra is hasznos, hogyha Sopron pezsgő zenei élettel bír. Élő a kapcsolatunk a két nemzeti együttessel, jó érzés, hogy partnernek tartanak, hogy az igazgatók elengedik hozzánk kisegíteni a muzsikusaikat. Ez erkölcsi támogatást jelent, jó, hogy „kisebb testvérként” tekintenek ránk. Sopronban a semmiből kell együttest teremteni, működtetni, ami rengeteg nehézséget, küzdelmet jelent, ezért minden segítség nagyon jól jön... R. Zs.

TISZTELT OLVASÓ!

Huszonnégy éve jelenik meg folyamatosan szaklapunk, amely eljut a magyar szimfonikus zenekarokhoz, zenei intézményekhez, könyvtárakhoz és azokhoz, akik érdeklődnek a zene iránt, de arra is kíváncsiak, hogy miként működik egy zenekar, milyen szakmapolitikai döntések befolyásolják azokat a teljesítményeket, amelyek révén egyre értékesebb és magasabb színvonalú hangversenyeken vehetnek Önök részt.

LEGYEN 2017-BEN IS ELŐFIZETŐNK!

A
zeneKar

évi 6 alkalommal jelenik meg.

Éves előfizetőknek postaköltséggel együtt:

Összesen 3500 Ft/év

Megrendelhető e-mailben: info@zenekarujsg.hu

Megrendelési szándéka esetén kérjük, jelezze e-mailben csekk, vagy áfás számla igényét a pontos cím, illetve a számlázási cím feltüntetésével.